

**PODROBNÝ GEOLOGICKÝ A GEOFYZIKÁLNÍ VÝZKUM
RINGOVÉ MAGNETICKÉ STRUKTURY V JIŽNÍ ČÁSTI MOLDANUBICKÉHO PLUTONU
MEZI NOVOU BYSTŘICÍ A LANDŠTEJNEM**

**DETAILED GEOLOGICAL AND GEOPHYSICAL RESEARCH
OF THE MAGNETIC RING STRUCTURE IN THE SOUTHERN PART
OF THE MOLDANUBIAN PLUTON BETWEEN NOVÁ BYSTŘICE AND LANDŠTEJN**

(33-121 Nová Bystřice, 33-122 Landštejn)

Lubomír Kopecký jr. - Ladislav Pokorný

Granite, Syenite, S Bohemia

V rámci výzkumu nerudních a netradičních surovin (II. etapa) probíhá podrobný geofyzikální a geologický výzkum na území mezi Novou Bystřicí, Landštejnem a státní hranicí. V této oblasti, ve v. části centrálního moldanubického plutonu, s výrazným tíhovým gradientem, byla v r. 1988 dr. Šalanským při pozemním doměřování letecké geofyziky v bývalém hraničním pásmu objevena, neobvykle na okolní granity, intenzivní magnetická a radiometrická ringová struktura, která svými parametry připomíná geofyzikální obraz čisteckého masivu. Úvahy o určité podobnosti také podpořil již dřívější nález syenitu s magnetitem (Chlupáčová 1985), který měl obdobné petrofyzikální vlastnosti jako některé vysoce magnetické kankrinit-nejfelinické syenitové horniny z Hůrek u Rakovníka.

Z historických dob jsou z této oblasti, zejména z lokality Kozí hora (též Starohuťský vrch), známy výskyty sulfidických, především pyritových rud v asociaci se slídnatokřemennými, převážně žilnými greiseny. Dříve (v 18. a 19. stol.) se z nich mělkými šachtami dobýval pyrit. Při přehledných rekognoskačních mapovacích pracích pro serii map 1 : 200 000 zde Veselý (1963) prozkoumal molybdenitovou a hematitovou mineralizaci. V rámci výzkumů a vyhledávání Mo-rud (Prchlík et al. 1985) pak byl objeven vysoce magnetický syenit.

Nové komplexní geofyzikální měření celého zájmového území (Pokorný et al. 1990, 1991) přineslo přesné parametry ringové struktury o průměru cca 10 až 12 km, s předpokládanou hloubkou horního okraje zdroje 0,4 až 1,0 km. Celá struktura leží také ve výrazném ssv.-jjz. regionálním tíhovém gradientu. Zdrojem anomálie by mohla být rozsáhlá plošná a hloubková greisenizace; pravděpodobnější však je - a další pozorování tomu nasvědčují - vliv mladších, zatím ne přesně definovaných intruzí, kterým předcházela hydrotermální fronta greisenizace a v některých případech i draselné feldspatizace, a to až do stadia reomorfického syenitu. Současné podrobné mapování a petrografický a geochemický výzkum jednotlivých horninových typů potvrzuje výše uvedený předpoklad. Základním horninovým typem oblasti je biotitický granit čiměřského typu, do kterého postupně pronikaly mladší, vesmě žilné horniny (jemnozrnné, místa až aplitické biotitické granity, žulové porfyry a křemenné žíly). Syenit, zatím zjištěn ve třech různých výskytech, nemá s okolním granitem ostrý intruzivní kontakt, ale zónou feldspatizace postupně přechází do granitu, resp. v granitu nejprve dochází k rozkladu biotitu, k růstu draselých živek a postupným úbytkem křemene vzniká reomorfický syenit s draselným živcem, pyroxenem, magnetitem, ev. novotvořeným biotitem.

Uspořádání žilných horninových typů a přeměn má obloukovou stavbu a koresponduje tak s geofyzikálně zjištěnou ringovou strukturou.

Předběžné analýzy syenitu ($\text{SiO}_2 = 56,61\%$, $\text{Na}_2\text{O} = 3,83\%$, $\text{K}_2\text{O} = 10,12\%$) naznačují, že by mohlo jít o dobrou keramickou surovinu. Hornina má vhodnou zrnitost a její minerální složení (prakticky K-živec, albít, magnetit a místa akcesorický pyroxen a biotit) by při event. úpravárenském procesu mohlo být příznivé. Velikost těles - dle mapování - by mohla být pro povrchovou těžbu dostatečná. Zajímavé jsou i vysoké obsahy REE (až 1 147 ppm).